

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา
ขั้นศึกษาความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการ

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ของหน่วยงานและนักวิชาการ

1.2 สังเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการและกิจกรรมของ การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานและแนวคิดของนักวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแบบสอบถามได้มาจากการสังเคราะห์

ขั้นศึกษาความตรงเชิง โครงสร้างตามหลักวิชาของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิด

ขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการ

สังเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการและกิจกรรมของ การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานและแนวคิดของนักวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแบบสอบถามได้มาจากการสังเคราะห์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องเกี่ยวกับความความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต้องมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต้องมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 84) จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ได้มาจากการสังเคราะห์เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามที่ได้มาจากการสังเคราะห์ ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4.2 นำมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามที่ได้มาจากการสังเคราะห์ ที่สมบูรณ์

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาจากการสังเคราะห์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา แสดงความคิดเห็นว่า “ตรง” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่ตรง” และข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การจัดกระทำข้อมูล นำแบบสอบถามที่ได้จากการส่งเคราะห์แนวทาง ที่ได้รับคืนมาจำนวน 5 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนตามเนื้อหา และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ หรือตรงเชิงโครงสร้างตาม หลักวิชา (ภาคผนวก ง)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

R = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นเนื้อหาทั้งหมด

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการ

นำแนวทางตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตรวจสอบ ความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีประสบการณ์ใน หน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 17 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 84) จำนวน 17 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แนวทางตามความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ผ่านการวิเคราะห์ โดยให้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นตามระดับความคิดเห็นในแนวทางที่ผ่านการวิเคราะห์ เป็นแบบสอบถาม ชนิดประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พิจารณาว่า การพัฒนาแนวทางที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสมที่จะเป็นการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนประยุกต์ตามวิธีของลิเคิร์ต (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 156 - 157) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นว่าเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นว่าเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้างตามหลักวิชาของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยการนำผลจากการวิเคราะห์มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม นำไปให้ประธาน และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน และนำมาปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเพิ่มเติม ซึ่งได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.7

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เหนือในการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00 จะถือว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสม (ยูทธพงษ์ กัยวรรณ, 2543 : 146)

ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้

ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการ

ผู้วิจัยนำผลจากขั้น ความเหมาะสมมาจัดทำเป็นร่างแบบสอบถามที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 นำไปให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำแบบสอบถาม ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 450 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามานะ (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541 : 61 ; อ้างอิงจาก Taro Yamane, 1970. *Statistics an Introductory Analysis*. p. 886) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ จำนวน 212 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 212 คน พิจารณาว่าแนวทางที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนประยุกต์ตามวิธีของลิเคิร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 107)

ระดับ 5 หมายถึง ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ภายใต้บริบทของสถานศึกษามากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ภายใต้บริบทของสถานศึกษามาก

ระดับ 3 หมายถึง ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ภายใต้บริบทของสถานศึกษาปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ภายใต้บริบทของสถานศึกษาน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ภายใต้บริบทของสถานศึกษาน้อยที่สุด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จัดทำร่างแบบสอบถามความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนตามเนื้อหา และจัดทำแบบสอบถาม เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ให้ถูกต้องสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

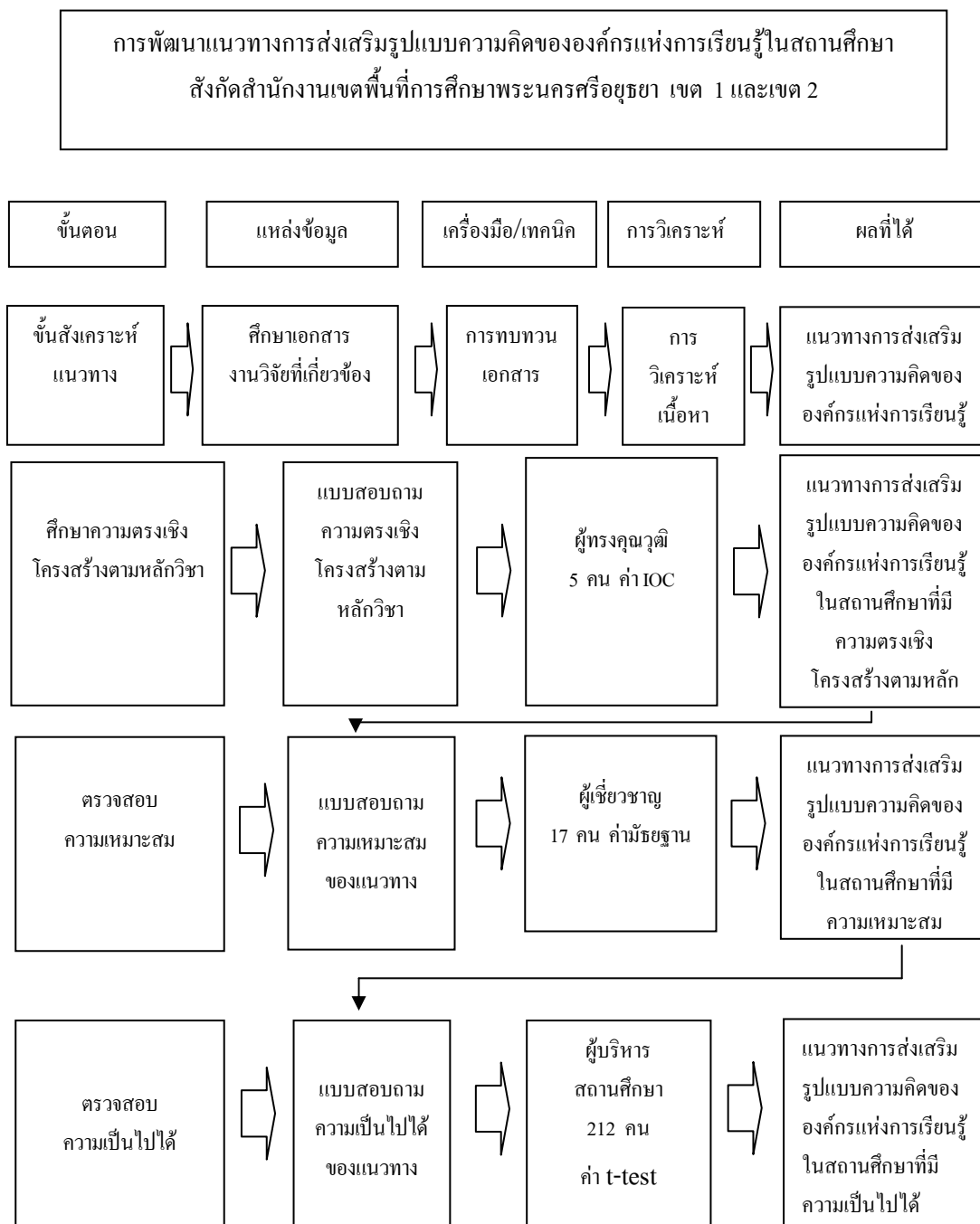
ผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ออกหนังสือถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้เกี่ยวกับแนว

ทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 212 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มาตรวจสอบความเรียบร้อย และความถูกต้อง ความสมบูรณ์ในการตอบ และนำไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test เปรียบเทียบในการพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ คือค่ารายการที่เป็นไปได้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยการทดสอบกับค่าเฉลี่ยประชากร เท่ากับ หรือมากกว่า 3.50 ($\mu \geq 3.50$) ด้วยการใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญและการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

จากการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน สามารถสรุปการดำเนินการวิจัยการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมรูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย